

Verksamhetsplan

2022

för

Astma- och Allergiförbundet

Antagen av förbundsstyrelsen 2021-12-16

**Astma och
Allergiförbundet**

Innehåll

Inledning.....	1
ETT Astma- och Allergiförbund.....	1
Våga prioritera och hålla ut.....	2
MÅL 1: Ett svenskt allergiprogram och ett fortsatt fokus på vård-luft-mat.....	2
De politiska prioriteringarna kvarstår, vård-luft-mat	3
MÅL 2: Ökad kunskap om och förståelse för allergisjukdomar	4
MÅL 3: Säkrad finansiering.....	5
MÅL 4: En inspirerande kongress.....	6
Övrigt arbete.....	6
Medlems- och givarservice.....	6
Södergården-Åre.....	6
Ekonomi och administration.....	7
Internationell samverkan.....	7
Samverkan inom organisationen	7
Human Resource.....	7
Uppföljning	8

Inledning

Sedan starten 1956 har vi arbetat för att människor med allergi och astma ska få ett friskare, bättre och tryggare liv. För att livet kan förbättras för den som lever med astma och allergi, det vet vi. Vårt mål är att vården ska bli bättre och mer jämlik och att skolor, restauranger och andra offentliga miljöer ska bli tillgängliga för alla. Ju fler vi är, desto större skillnad kan vi göra!

I Sverige finns drygt tre miljoner människor med astma, allergi eller annan överkänslighet. Med deras bästa för ögonen arbetar vi med att öka engagemanget för astma- och allergifrågor i samhället. Det gör vi genom att sprida information, bedriva opinionsbildning och finansiera forskning på området. Vårt arbete har på senare år bland annat bidragit till skärpningar av tobakslagen, att nickel förbjudits i mynt och smycken samt märkning av allergivänliga produkter.

2021 var året då vi samlade 1 000 personer från professionen, medlemmar och beslutsfattare genom konferensen Allergilyftet där vi fokuserade på tre huvudfrågor:

- Sverige behöver ett nationellt allergiprogram
- Socialstyrelsen bör ta initiativ till att allergisjukdomar, Sveriges vanligaste kroniska sjukdom, får nationella riktlinjer
- Pollenmätningarna måste säkras över hela landet

Under föregående år arbetade vi aktivt med samtliga tre områden och regeringen valde mycket glädjande att från och med 2022 finansiera pollenmätningarna på nationell nivå. Flera riksdagspartier har motionerat i riksdagen om ett behov av ett nationellt allergiprogram/nationell allergistrategi. Arbetet med att få till ett svenskt allergiprogram är därmed organisationens fortsatt högsta prioritet under 2022. Även frågan om nationella riktlinjer är en högt prioriterad fråga.

En viktig prioritering för 2022 är att fortsätta det framgångsrika arbetet med att tydliggöra Astma-och Allergiförbundet som en stark opinions- och påverkansaktör. Genom att påverka politiska beslut på lokal, regional och nationell nivå förbättrar vi livet för den tredjedel av befolkningen som lever med astma, allergi och annan överkänslighet.

ETT Astma- och Allergiförbund

En viktig framgångsfaktor i en organisation är samarbete och samverkan. Vi blir starkare tillsammans om de olika delarna i organisationen - förbundet, Forskningsfonden, Unga Allergiker, servicebolaget och de regionala och lokala föreningarna - har gemensamma mål och strävar åt samma håll. Ju tydligare och enigare vi kan vara i vår kommunikation och våra budskap – desto mer attraktiva och trovärdiga blir vi i omvärldens ögon. De senaste åren har samarbetet mellan fonden och förbundet fördjupats och utvecklats i en mycket positiv riktning. Det arbetet ska fortsätta framåt. Även

samarbetet internt i Astma- och Allergiförbundet, mellan förbundskansliet och föreningarna, mellan tjänstemän och förtroendevalda har utvecklats och behöver fortsätta utvecklas. Här hoppas vi att det arbete kring organisationskulturen som styrelsen har tagit initiativ till ska bli en bra grund. Den stundande kongressen kan bli ett bra avstamp för det fortsatta arbetet för att stärka oss som EN organisation.

Våga prioritera och hålla ut

En annan framgångsfaktor för organisationen har varit att våga prioritera sakfrågor och arbetsätt. Genom att hålla i och hålla ut blir vi mer framgångsrika. Detta kommer att fortsätta vara vägledande för organisationens arbete. Vi kan inte prioritera alla sakfrågor samtidigt utan måste våga välja några sakfrågor i taget att driva. Behovet av skarpa prioriteringar blir ännu tydligare under 2022 när förbundet dels har en ny/tillfällig ledning, dels ska genomföra en kongress och dels förväntas ha lägre intäkter än 2021.

Arbetet med kongressen, det politiska påverkansarbetet och kommunikationen kring ett svenskt allergiprogram och ett nationellt centrum för matallergier kommer att ta mycket av resurserna under våren. Andra aktiviteter kommer därför att prioriteras under hösten.

Verksamhetsplanen bygger på fyra tydliga huvudprioriteringar:

- MÅL 1: Ett svenskt allergiprogram och ett fortsatt fokus på vård-luft-mat
- MÅL 2: Ökad kunskap om och förståelse för allergisjukdomar
- MÅL 3: Säkrad finansiering
- MÅL 4: En inspirerande kongress

MÅL 1: Ett svenskt allergiprogram och ett fortsatt fokus på vård-luft-mat

Kan Finland så kan vi! Finland har drivit ett framgångsrikt nationellt allergiprogram under tio års tid. Det är nu hög tid att även Sverige får ett nationellt allergiprogram. Genom ett politiskt initiativ kring Sveriges vanligaste kroniska sjukdom kan vi skapa förutsättningar för en mer jämlik vård, bättre utredningar och diagnostik men även möjligheten att öka kunskapen om att allergier kan förebyggas.

Ett nationellt allergiprogram skulle konkret kunna förbättra livet för våra medlemmar och alla andra som lever med astma, allergi, eksem eller annan överkänslighet. Ett tydligt mervärde som vi kan kommunicera såväl internt som externt, till exempel under parollen: "En svensk strategi för ett liv fritt

från allergi!”. Ett viktigt faktaunderlag under året blir Astma- och Allergirapporten som tas fram under våren 2022.

Ett allergiprogram är en fråga som bedöms kunna engagera hela organisationen och det bedöms vara den mest lämpade valfrågan på såväl lokal, regional som nationell nivå. Genom att kraftsamla hela organisationen blir vi tydligare i våra budskap och har lättare att få genomslag i media och gentemot beslutsfattare. Centralt för detta delmål blir den interna förankringen där föreningar och regioner ges kunskap och verktyg för att arbeta med lokala och regionala beslutsfattare, samt underlag för att bearbeta lokal och regional press. Även vårdnätverket blir en viktig arena inom detta målområde.

Efter möten med flera riksdagspartier ser vi nu att flera partier motionerat om behovet av ett nationellt allergiprogram/större satsningar på allergiområdet. I slutet av hösten planeras ett riksdagsseminarium om behovet av ett allergiprogram. Vi har därmed byggt en bra grund för att lyckas lyfta frågan på högsta politiska nivå. Påverkansarbetet inom detta mål kommer att bli en betydande del av arbetet både inför och efter valet 2022.

De politiska prioriteringarna kvarstår, vård-luft-mat

Att välja ett antal områden som vi fokuserar vårt arbete på har visat sig framgångsrikt och de tidigare fastslagna prioriteringarna fortsätter även under 2022. Vårdområdet täcks väl av arbetet med det nationella allergiprogrammet, parallellt med att vi arbetar gentemot Socialstyrelsen för nationella riktlinjer för allergivården. Vi fortsätter även följa frågan om vårdskulden som ett resultat av Covid-19.

Matfrågan går in i ett intensivt skede under slutfasen av projektet “Bra mat för alla”. Även därefter behöver vi prioritera matallergier då det är en central fråga för våra medlemmar och människor med matallergi eller matöverkänslighet. Centralt i det arbetet blir nationellt påverkansarbete med fokus på ökad samordning, tydligare styrning och en kunskapshöjning om matallergier. För att realisera detta krävs att förbundet finansierar en tjänst inom området, resurser som måste tas från annat håll. Det bedöms som realistiskt att prioritera ett politiskt område utan att avsätta personalresurser och just matområdet är alltför centralt för att inte vara ett av våra huvudsakliga frågeområden.

Under 2021 lanserades vårt luftpolitiska program. Förslag till fokus inom vårt luftarbete under 2022 är två politiska frågor, en uppdatering av det svenska miljömålet ”Frisk luft” samt fokus på barn och luft i stadsmiljö. Vi hoppas att hitta extern finansiering för frågan om barn, ren luft och stadsmiljön under året. Fokus för påverkansarbetet kommer dock att vara det nationella arbetet i första hand. Vi har inlett externa samarbeten med ex. Naturvårdsverket, Luftvårdsförbundet och andra civilsamhällesorganisationer. Dessa samarbeten hoppas vi kunna fördjupa under 2022.

Vårt opinions- och påverkansarbete bygger på en nära samverkan med vårdprofessionen och goda kontakter inom relevanta myndigheter och med beslutsfattare på såväl lokal som regional och nationell nivå. Arbetet sker i form av rundabordssamtal, externa seminarier och nätverksmöten.

Under 2022 kommer vi att bidra till ökad påverkanskompetens internt i organisationen genom att bland annat ta fram faktaunderlag och talepunkter i våra prioriterade frågor.

MÅL 2: Ökad kunskap om och förståelse för allergisjukdomar

Kunskapen om astma, allergi och annan överkänslighet samt hur det är att leva med dessa allergisjukdomar brister. I samhället i stort, i primärvården, i skola och förskola, hos arbetsgivare, på restauranger och – tyvärr – på flera av de myndigheter som ansvarar för frågor kopplade till astma- och allergifrågor. Det är paradoxalt med tanke på att allergisjukdomar är den vanligaste kroniska diagnosen i Sverige. Här behövs våra insatser. Vi ska under 2022 fortsätta det kunskapshöjande arbetet i olika kanaler tillsammans med de regionala och lokala föreningarna. Vi kommer att arbeta med att stötta det politiska påverkansarbetet med mediala- och PR-insatser, vi ska sprida kunskap och forskning samt arbeta med storytelling - personliga berättelser och upplevelser kopplat till allergisjukdomar. Genom att ta fram tydliga ståndpunkter och argument i viktiga frågor, blir det lättare för oss - på förbunds nivå och i föreningarna - att ta plats i debatten och haka på frågor som rör vårt område.

Under 2022 kommer vi att fortsätta utveckla kommunikationsarbetet utifrån den grund vi lagt under 2020 och 2021. De områden vi kommer att arbeta med under 2022 är följande:

- Kommunikation inför och i samband med kongressen.
- Fortsatt utveckling av Astma- och Allergiförbundets nya webb. Stötta föreningarna i att utveckla egna digitala ytor för kommunikation med medlemmar och potentiella medlemmar.
- Fortsätta stärka vår närvaro i sociala medier. Vi ska arbeta utifrån en tydlig kanalstrategi - vilken kommunikation ska vi prioritera för att nå framgång i olika kommunikationskanaler.
- Arbeta mer med film, infografik och bilder.
- Arrangera webinarier/seminarier/forskarföreläsningar i prioriterade politiska frågor - hur många blir en resursfråga. Sprida föreningarnas publika arrangemang.
- Fortsatt satsning på forskningskommunikation och att sprida forskningsframsteg och behov av ny forskning.
- Arbeta än mer planerat och proaktivt med att öka genomslaget i media, såväl lokal- som på riksnivå. Det proaktiva mediet arbetet ska fokuseras på våra prioriterade politiska frågor samt forskning.

- Öka det interna samarbetet för ett ökat mediegenomslag. Kansliet kan ta fram talepunkter och underlag till lokala debattartiklar i prioriterade politiska frågor, och föreningarna kan bistå med medlemmar som är beredda att berätta om sin situation.
- Öka kännedomen om den nya märkningen, Asthma Allergy Nordic och få in fler kunder och produkter i sortimentet. Det kräver ett varumärkesarbete med en satsning på marknadsföring och försäljning, parallellt med att en mer systematisk granskningsprocess utarbetas.
- Vi ska fortsätta med internkommunikationsarbetet i form av regelbundna föreningsnyhetsbrev samt nyheter på den nya föreningswebben.
- Om resurser finns kan Allergiakademin utvecklas med en ny modul.
- Utveckla insamlingskommunikationen.
- Genomföra en utredning om framtidens Allergia och allergia.se
- Uppmärksamma Parfymfria veckan, Astmadagen och Atopiskt eksem-dagen

MÅL 3: Säkrad finansiering

Vi är idag beroende av ett antal få bidragsgivare. Det gör oss sårbara inför framtiden och vi behöver därför diversifiera våra intäktskällor. Medel från Postkodlotteriet och statsanslaget står för över 60 procent av våra intäkter. Vi behöver arbeta mycket mer aktivt med att säkra intäkter även från annat håll. För att öka intäkterna finns framför allt fyra möjligheter:

- **Bolaget.** Att vi äger ett eget bolag som stärker vårt varumärke och ökar medlemmars (och allmänhetens) möjligheter att göra ett aktivt val i butiken är en mycket stor styrka. Bolaget har potential att generera betydligt större intäkter, detta förutsätter dock att vi får fler företagskunder. För att nå dit krävs att vi avsätter resurser för kundbearbetning och att aktivt söka upp nya företag.
- **Insamling** (från privatpersoner eller genom företagssamarbeten). Här har ett arbete påbörjats under 2021. Arbetet har börjat bära frukt, men för att komma till nästa nivå och generera reella intäkter krävs en större investering. Detta är ett gemensamt projekt tillsammans med forskningsfonden.
- **Projektfinansiering.** Projektmedel är ofta en god möjlighet till att genomföra mer verksamhet inom prioriterade områden. Viktigt här är dock att påminna om att projektmedel ofta enbart finansierar projektets verksamhet och lönekostnader och sällan ger täckning för de OH-kostnader som följer med projektet. Detta innebär att även om projekt bidrar med resurser kan det också generera ökade kostnader.
- **Ökade annonsintäkter.** Under andra halvan av året ser vi över möjligheterna att öka annonsintäkterna för Allergia och Allergia.se

MÅL 4: En inspirerande kongress

Kongressen beslutar om framtida riktning för organisationen, tar ställning till medlemmars förslag, väljer en förbundsstyrelse men slår även an tonen för det framtida arbetet. Målet är att medlemmar efter kongressen ska känna lust, driv och en framåtanda. Det vill vi uppnå genom att anordna en inspirerande kongress där vi gemensamt lägger grunden och stakar ut viktiga strategiska vägval inför framtiden.

På 2022 års kongress samlar vi organisationen för att tillsammans skapa kraft och mobilisera inför arbetet med att få igenom det svenska allergiprogrammet. Under våren har förbundsstyrelsen arbetat aktivt med den interna organisationskulturen tillsammans med konsulter inom företaget Changemaker. Slutsatserna från detta arbete blir vägledande för ett fortsatt arbete på alla nivåer för att bygga en framgångsrik organisation. Förhoppningen är att vi med stöd av slutsatser och förslag från Changemaker kan bidra till en positiv samarbetskultur, ökad samverkan på alla nivåer och en fortsatt framgångsrik medlemsrörelse även i framtiden.

Övrigt arbete

Medlems- och givarservice

Förbundet ska under 2022 fortsätta ta hand om såväl nya som befintliga medlemmar på bästa sätt, ge bra service och återkoppla på ett professionellt sätt. Detta ger fler nöjda medlemmar som känner att de får ut det de önskar av medlemskapet. Det bidrar också till att fler medlemmar stannar kvar i förbundet och att fler rekommenderar sin omgivning att bli medlemmar. Att möjliggöra olika betalningslösningar för att det ska vara så enkelt som möjligt att bli medlem är ett fortsatt viktigt arbete. Ett arbete kring medlemsresan pågår/fortsätter också i syfte att kartlägga hur vi bäst bygger relation med medlemmar och anpassar vår kommunikation till olika målgrupper för att öka nöjdheten och på så vis förlänga tiden som medlem. Vi vill också uppdatera rutiner och kommunikation med såväl medlemmar som givare. Vi skulle kunna följa upp och mäta nöjdheten mer genom t.ex. telefonintervjuer/medlemsundersökningar. Det kräver i sin tur en uppdaterad medlemservice och eventuellt ett utökat uppdrag för vår svarsservice. Vi behöver se över och förbättra rutiner och funktioner gällande givarservice för att möjliggöra en fortsatt expansion inom insamlingsområdet och få fler nöjda givare. Under andra halvan av året ser vi över och utvecklar medlemsförmånen Matallergikortet.se.

Södergården-Åre

Södergården-Åre är en anläggning som saknar motsvarighet i norra Europa och är för många människor med astma, allergi eller överkänslighet den enda möjligheten till rekreation utanför

hemmets väggar, ett andningshål och en möjlighet till rekreation, gemenskap, ny kunskap och friskvård. Under året ska vi ta initiativ till att skissa på en framtidsplan för att marknadsföra och utveckla vandrarhemmet Södergården-Åre till en klimatsmart och efterfrågad anläggning för fler, med utökade samarbeten och nya paketlösningar för besökare.

Ekonomi och administration

Genom månadsrapporter, kvartals- och årsboksut följs den ekonomiska ställningen löpande upp för att tidigt se avvikelser mot årets budget så att åtgärder kan vidtas om nödvändigt. Större satsningar med syfte att nå ökade intäkter kommer att genomföras inom områden som insamling och våra rekommenderade produkter. Arbetet med att utveckla rutinerna för att säkerställa att budgetuppföljning sker kontinuerligt med projektledare och övriga budgetansvariga. Under året kommer även tyngdpunkt att ligga på att förbättra kopplingen mellan förbundets ekonomisystem och vårt CRM-system (medlemssystemet).

Internationell samverkan

Arbetet inom vår europeiska paraplyorganisation EFA fortsätter under året. Vi deltar vid årsmötet och i det nordiska samarbetet, samt i gemensamma arbetsgrupper när tiden tillåter.

Samverkan inom organisationen

Under 2022 fortsätter vi utveckla det goda och nära samarbetet mellan förbundet och Forskningsfonden, Unga Allergiker samt våra föreningar.

Human Resource

Vi arbetar strategiskt och planerat med personalfrågor. Under 2022 kommer vi fortsätta förbättra den fysiska arbetsmiljön på kansliet för att optimera det nya ombyggda kontoret. Även den psykosociala arbetsmiljön är viktig och arbetet med regelbundna medarbetarundersökningar kommer fortsätta. Andra utvecklingsområden är introduktion av nyanställda och arbetet med att ta fram en personalhandbok. De uppskattade personalluncherna kommer att fortsätta, i samverkan mellan arbetsgivare och initiativ från medarbetare, och en rutin med gemensam frukost på torsdagar kommer införas.

Uppföljning

Under 2022 kommer vi vidareutveckla arbetet med att ta fram relevanta mätetal för organisationens verksamhet. Följande områden har identifierats som relevanta och möjliga att utveckla mer konkreta mål/indikatorer inom:

- Antal medlemmar
- Antal inkommande samtal/mail/prenumeranter på nyhetsbrev
- Mediegenomslag och genomslag i sociala medier
- Kanaliserande av medlemmars röst i mötet med beslutsfattare, till exempel genom medlemsenkäter, rapporter och undersökningar
- Representation i relevanta nätverk inom de prioriterade frågorna. Exempelvis i samråd med regeringen, myndigheter och andra organisationer
- Externa politiska initiativ i våra frågor på lokal, regional och nationell nivå
- Mäta hur webben lever upp till målet att vara ett nav, genom att mäta såväl trafiken till webben som besökarens upplevelse
- Placering i SIFO Kantars anseendeundersökning och nivån för kännedomen om verksamheten
- Kännedom om förbundets forskningsfond och antalet anslagsansökningar
- Insamlade medel
- Antal besökare på vandrarhemmet Södergården-Åre
- Kännedom om Asthma Allergy Nordic och antalet företagskunder
- Antal besök på Allergia.se
- Antal personer som har nåtts av Allergiakademien och antalet som har gått kurserna

Konkreta mål inom våra fyra prioriterade områden tillsammans med aktivitetsplaner kommer att tas fram under början av 2022 och följas upp av förbundskansliet för att sedan rapporteras till förbundsstyrelsen.